

Schot voor de boeg 'Groei en identiteit' Bertus Boivin

Als in het dorp in Frankrijk dat ik het beste ken, iemand een huis gaat bouwen, laat-ie een paar vrachten gele steen aanrukken, een lading planken, balken, kozijnen, dakpannen. Hij huurt de metselaar van het dorp in en de timmerman. En samen bouwen ze een huis dat zich moeiteloos voegt in het stramien van het dorp.

In het dorp hoeft niemand na te denken. Een huis is onderdeel van het collectieve DNA van het dorp. Over een paar jaar - als de tuin groen en de heg op hoogte is - lijkt het alsof er niets is gebeurd. Het dorp werd niet 'bedacht', het is door de jaren heen gegroeid, als de jaarringen van een boom. Het dorp blijft het dorp. En niemand zou het ooit in zijn hoofd halen om in het plaatselijke Café des Sports een symposium over groei en identiteit te organiseren.

Vorige maand deed minister Plasterk de oproep om de burgers meer te betrekken bij de vormgeving van hun bebouwde omgeving. Het lijkt een aantrekkelijk middel, maar toch geloof ik er niet echt in. Althans niet in de resultaten van die aanpak.

Stel, we zouden vandaag de Assenaren de vraag voorleggen wat zij het mooiste nieuwe gebouw van de stad vinden. Er is keuze genoeg. De afgelopen jaren is er in Assen meer gebouwd dan in alle eeuwen daarvoor. Toch ik geef u op een briefje dat het appartementencomplex De Vaart op de hoek bij de Witterbrug onbedreigd als eerste zal eindigen.

Het complex aan de Vaart ademt nostalgie en daar hebben wij Assenaren kennelijk behoefte aan. Nostalgie moet onze omgeving iets vertrouwds geven. Ook al zijn het gemetselde herinneringen aan een goede oude tijd die nimmer zo bestaan heeft. Maar wat geeft het? Kent u een lelijke middeleeuwse stad? Een lelijke negentiende-eeuwse wijk? Een lelijk Interbellum-buurtje? Met de jaren verdween de lelijkheid.

Dames en heren, u houdt zich vandaag bezig met de vraag: Hoe ga je in een middelgrote Nederlandse stad anno 2007, met andere woorden hoe ga je in Assen met het vraagstuk van groei en identiteit om? Een van de meest opmerkelijke resultaten van de Asser School vond ik destijds eind 2003 de manier waarop een groep 'gewone' Assenaren en een groep deskundigen karakteristieke plekken in de stad fotografeerden. Beide groepen hadden de opdracht om in een serie foto's vast te leggen wat Assen tot Assen maakt. Met andere woorden: wat vonden zij de elementen die voor de identiteit van de stad van belang zijn? Beide groepen kwamen met foto's van vrijwel dezelfde plekken terug. Kennelijk weten we dus met z'n allen best wat de waardevolle elementen zijn die het beeld van de stad bepalen en die haar daarmee identiteit geven.

Er werd vrijwel nooit 'sec' architectuur gefotografeerd. Assen op de foto's van de Asser School kenmerkt zich door zijn entourage. Vijftien fotografen gingen op pad en fotografeerden gebouwen, straten, wegen en pleinen in een groen decor. Je moet zoeken naar een foto waar geen boom op staat.

Het brengt mij bij de vraag of het misschien de bomen zijn die de identiteit van Assen bepalen? Is het wellicht de 'boomgrens' die onze ambities binnen de perken houdt en hebben we in onze stad de bomen nodig om van al die gebouwen de stad Assen te maken? Assen, de aloude stad in het groen...

Dit is de tijd van de 'landmarks', dames en heren. De overweldigende entrees waar een stad zich zo groot en breed mogelijk maakt om zijn identiteit te bewijzen. Meest opvallende landmark van Assen is de 'Politietoren', hier vlakbij aan de A28. Als er één gebouw in Assen staat dat zich niet aan de boomgrens wenst te storen, dan is het dit gebouw wel. Wat is de bijdrage van de Politietoren aan de Asser identiteit, vraag ik me af.

Ga op een doordeweekse dag naar het Fochteloërveen, een van de kostbaarste natuurterreinen die Nederland rijk is. Twintig kilometer hiervandaan. Verbaas u daar in het veld over de stilte en de uitzichten zover het oog reikt. Aan de oostelijke horizon is slechts één streepje menselijke activiteit zichtbaar: de Politietoren van Assen. Bomen groeien nou eenmaal niet tot in de hemel...